

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/33/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6818200118
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6818200118.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovovej a JUDr. Jozefa Zlochu, v spore žalobkyne D. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. K. XXX/X, XXX XX Y. - H., právne zastúpenej JUDr. Martinou Vnenčákovou, advokátkou so sídlom Čučmianska dlhá 7, 048 01 Rožňava, proti žalovanému Všeobecná úverová banka, a. s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpeného ČERNEJOVÁ & HRBEK, s.r.o., so sídlom Kýčerského 7, 811 05 Bratislava, IČO: 36 857 513, o určenie, že žalovaný je oprávnený navrhnuť vykonanie dobrovoľnej dražby iba vo výške nezaplatenej istiny úveru poskytnutého žalobkyni, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Revúca č. k. 4C/2/2018-97 zo dňa 08. novembra 2018 takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e.
- II. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Revúca (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 08. novembra 2018 zamietol žalobu (I. výrok), žalovanému nepriznal náhradu trov konania (II. výrok) a zrušil neodkladné opatrenie nariadené rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 6C/17/2017-305 zo dňa 09.11.2017 (III. výrok). Z dôvodov rozsudku vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou podanou 16.01.2018 domáhala vyslovenia, že žalovaný je po splnení podmienok na začatie výkonu záložného práva oprávnený navrhnuť vykonanie dobrovoľnej dražby na základe zmluvy o zriadení záložného práva zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX pod sp. zn. V 1070/2013 zo dňa 13.09.2013 k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v okrese V., v obci Y., zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX pre k.ú. Y. ako pozemky parc. reg. „C“ č. XXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXX m², parc. reg. „C“ č. 566/1, zastavané plochy a nádvoria o výmere 715 m², parc. reg. „C“ č. XXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 402 m², parc. reg. „C“ č. XXX, záhrady o výmere 1598 m² a k stavbe rodinného domu súp. č. XXX postaveného na pozemku parc. reg. „C“ č. XXX/X iba pre pohľadávku vo výške nezaplatenej istiny úveru poskytnutého žalobkyni na základe zmluvy o poskytnutí úveru „HypoPôžička“ č. U 1090892-13; uplatnila si náhradu trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že ako spotrebiteľka so žalovaným ako veriteľom uzavrela zmluvu o poskytnutí úveru „HypoPôžička“ č. U1090892-1, zabezpečeného záložným právom k nehnuteľnostiam na základe zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 10.09.2013 č. Z1090892-13 vzťahujúcej sa na nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX v kat. úz. a obci Y., okres V., a to parcely reg. „C“ č. XXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXX m², parcely reg. „C“ č. XXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 715 m², parcely reg. „C“ č. XXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 402 m², parcely reg. „C“ č. XXX, záhrady o výmere 1598 m² a stavbu rodinného domu súp. č. XXX, postaveného na pozemku parc. reg. „C“ č. XXX/X. Žalobkyňa tvrdila, že v zmluvnom vzťahu so žalovaným vystupovala výlučne ako fyzická osoba nepodnikateľ, označená

iba svojimi osobnými údajmi (menom, priezviskom, dátumom narodenia, rodným číslom a trvalým bydliskom). Zdôraznila, že v oblasti poskytovania bankových produktov nedosahuje ani vyššiu úroveň vedomostí, dosiahla najvyššie stredoškolské vzdelanie bez maturity v odbore obrábač kovú ukončené v roku 1992. Po strednej škole vykonávala činnosť predavačky, neskôr neúspešne podnikala v oblasti stavebníctva a ubytovacích služieb, v súčasnosti pracuje ako predavačka. Prostriedky z úveru boli použité na zabezpečenie nákladov spojených s jej bývaním a bývaním jej rodiny. Namietla, že v zmluve o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. Z 1090892-13 je nesprávne uvedená suma pohľadávky zabezpečenej záložným právom aj nesprávna výška úveru 56.323,50 Eur; takáto čiastka jej nebola poskytnutá. Spôsob určenia odplaty pre Consumer Finance holding, a.s. považovala žalobkyňa za obchádzanie zákona pri stanovení prípustnej výšky odplaty za spotrebiteľský úver a obdobne vnímala aj jej nezahrnutie do nákladov na úver a ročnej percentuálnej miery nákladov. Na základe úverovej zmluvy zo dňa 10.09.2013 uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným ako veriteľom zastúpeného spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. mal byť žalovanej poskytnutý úver 56.323,- Eur, z ktorého 55.000,- Eur malo byť prevedené na jej účet a 823,50 Eur na účet splnomocnenca za účelom úhrady jeho výdavkov. Medzi žalobkyňou a splnomocnencom žalovaného absentuje akýkoľvek zmluvný vzťah ohľadom poplatku 823,50 Eur, preto nebola na takéto plnenie povinná. Podľa žalobkyne je táto čiastka neprímeraným poplatkom za poskytnutie úveru. Celková čiastka, ktorú bola žalobkyňa povinná splatiť je v zmluve uvedená sumou 87.264,- Eur a predstavuje súčet mesačných splátok vo výške 363,30 Eur splatných od 20.10.2013 do 20.09.2013 (správne má byť uvedené 20.09.2033, pozn. odvolacieho súdu). V zmluve je uvedená priemerná hodnota RPMN 3,91 % a RPMN poskytnutého úveru 4,84 %, ktorá podľa žalobkyne nezahŕňa poplatok za poskytnutie úveru uhradený v deň podpisu zmluvy v prospech splnomocnenca. Namietla tiež splnenie podmienok na zosplatnenie spotrebiteľského úveru z dôvodu nedoručenia tohto úkonu do jej dispozície. Tvrdila aj, že jej žalovaným bola predložená na podpis formulárová zmluva o poskytnutí úveru bez možnosti vymienenia akejkoľvek zmeny. Platnosť zmluvy o zriadení záložného práva žalobkyňa namietla aj z titulu vád primárneho záväzku. Navrhla, aby absenciu náležitostí záložnej zmluvy okresný súd posúdil predbežne a následne sa zaoberal žalobou vo veci samej. Vzhľadom na námietku zosplatnenia zabezpečenej pohľadávky navrhla, aby sa okresný súd zaoberal aj otázkou predčasnosti výkonu záložného práva. Uviedla, že v konaní vedenom na Okresnom súde V. pod sp. zn. 6C/17/2017 sa domáhala určenia neplatnosti vyššie uvedených právnych úkonov, alternatívne určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Jej žalobu okresný súd rozsudkom zo dňa 09.10.2018 zamietol pre procesnú neprípustnosť; rozhodnutie odôvodnil absenciou naliehavého právneho záujmu žalobkyne na takomto určení v situácii, keď sa môže domáhať svojich oprávnených záujmov procesne prijateľnou žalobou na plnenie. Zároveň okresný súd v uvedenom konaní nariadil neodkladné opatrenie, ktorým žalovanému uložil povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam tvoriacim záloh z popísanej zmluvy o zriadení záložného práva a žalobkyňu uložil povinnosť podať proti žalovanému žalobu o určenie, že žalovaný je oprávnený navrhnuť vykonanie dobrovoľnej dražby na základe zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX pod sp. zn. V1070/2013 zo dňa 13.09.2013 nachádzajúcim sa v okrese V., obci a kat. úz. Y. iba pre pohľadávku vo výške nezaplatenej istiny úveru poskytnutého žalobkyňu na základe zmluvy o poskytnutí úveru „HypoPôžička“ č. U1090892-13, eventuálne o určenie výšky najnižšieho podania.

1.1. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že zmluva o úvere aj záložná zmluva sú v plnom rozsahu v súlade s právnymi predpismi. Namietol absenciu spotrebiteľského charakteru úverovej zmluvy v zmysle § 1 ods. 3 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy, nakoľko ide o úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti s lehotou splatnosti 20 rokov. Ide o úverový právny vzťah založený zmluvou o úvere v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka za súčasnej aplikácie príslušných predpisov na ochranu spotrebiteľa (Občiansky zákonník a zákon o ochrane spotrebiteľa). Zmluva o úvere preto nemusí obsahovať náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalobkyňa pred viac štyrmi rokmi považovala celú zmluvnú dokumentáciu za pre ňu čitateľnú, jasnú, zrozumiteľnú, podpísala ju, prijala značné peňažné prostriedky a zmluvný vzťah založený zmluvou akceptovala, svoje dlžnícke povinnosti si však dosiaľ riadne neplní. Ak žalobkyňa argumentuje vadou právneho úkonu spočívajúcou v údajnom omyle na jej strane, čas na úspešné dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu už uplynul. Zmluva o úvere a záložná zmluva boli uzatvorené v roku 2013, žalobkyňa podala žalobu v roku 2018. Zmluva o úvere aj zmluva o zriadení záložného práva obsahujú správne údaje. Žalobkyňa súhlasila s úhradou nákladov správcu úverových produktov žalovaného Consumer Finance Holding, a.s. vo výške 823,50 Eur aj s tým, že túto sumu uhradí priamo z čerpaných úverových prostriedkov. Celková čiastka čerpaného úveru je preto 56.323,50 Eur, a nie 55.500,- Eur tvrdených žalobkyňou. Výkon záložného práva formou dobrovoľnej dražby zákonodarca v prípade

spotrebiteľského dlžníckeho vzťahu aprobuje, predvída a uprednostňuje v § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka. Ochrana dotknutých osôb je okrem ustanovení Občianskeho zákonníka zabezpečená aj osobitnou zodpovednosťou navrhovateľa dražby v zmysle § 33 ods. 2 daného zákona, ktorej sa nemôže zbaviť. Ak by žalobkyňa argumentovala tým, že záloh je jej obydlie, poskytla ho podpisom zmluvy dobrovoľne na zabezpečenie úveru a ako (minimálne v minulosti) podnikateľsky činná osoba si musela byť vedomá podstaty záložného práva, so zriadením a vznikom ktorého dobrovoľne súhlasila. Ústavou garantované právo na obydlie predstavuje ochranu pred neoprávneným zásahom do súkromia jednotlivca a jeho rodiny najmä pred zásahmi štátnej moci, neznamená však právo dlžníka vlastníť konkrétnu nehnuteľnosť, navyše na ujmu veriteľov dlžníka. Poukázal na interpretáciu článku 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pri ktorej Európsky súd pre ľudské práva dospel k záveru, že efektívna ochrana súkromného života nemôže ísť tak ďaleko, aby zabezpečovala každej rodine vlastný domov. Po uspokojení dlhu a nákladov výkonu záložného práva sa zvyšok výťažku dostáva záložcovi, ktorý si môže zabezpečiť bývanie adekvátne jeho skutočným a aktuálnym majetkovým pomerom. V žalobe podanej na Okresnom súde V. pod sp. zn. 6C/17/07 na strane 3 žalobkyňa uviedla, že z dôvodu porušenia dojednaného splátkového kalendára jej osobou ju záložný veriteľ vyzval k úhrade celého zostatku úveru, na strane 4 uviedla, že jej banka zaslala oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti. Jej tvrdenie v tomto konaní o nedoručení vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru je nepravdivé. Žalobkyňa neodôvodnila, prečo by mal mať žalovaný iba nárok na úhradu doposiaľ nesplatennej istiny, odkazuje iba na uloženie povinnosti podať tento typ žaloby Okresným súdom V. pod sp. zn. 6C/17/2017. Žalobkyňa od žalovaného prevzala značné peňažné prostriedky, ktoré doposiaľ nesplatila a doposiaľ neprezentovala spôsob, akým má záujem svoj nemalý peňažný dlh splatiť. Žalovaný navrhol posudzovanie žaloby aj v zmysle článku 5 Civilného sporového poriadku o zjavnom zneužití práva, ktoré nepožíva právnu ochranu. Doposiaľ žalobkyňa uhradila žalovanému len 7.635,60 Eur (naposledy v júli 2015). Úver bol čerpaný 16.09.2013 sumou 56.323,50 Eur. Ak by žalobkyňa dlh splácala riadne a včas, k aprílu 2018 by uhradila sumu cca 20.000,- Eur. Navrhol zamietnutie žaloby a priznanie náhrady trov konania žalovanému.

1.2. Právna zástupkyňa žalobkyne na pojednávaniach zotrvala na argumentácii o tom, že právny vzťah strán sporu je zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Poukázala na § 1 ods. 3 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase podpisu zmluvy; nakoľko výška poskytnutého úveru nepresahovala 75.000,- Eur, úver sa má považovať za spotrebiteľský. Namietla aj bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru v zmysle § 11 ods.1 písm. b), d) zákona o spotrebiteľských úveroch vzhľadom na absenciu podstatných náležitostí úverovej zmluvy. Žalobkyňa si uvedomuje potrebu splatiť istinu úveru a nepopiera, že má dosť vážne finančné problémy, dôsledkom čoho je vyhlásenie osobného bankrotu na žalobkyňu ako fyzickú osobu Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 3Odk/24/2018. V prípade zamietnutia žaloby navrhla rozhodnúť o trovách konania v zmysle § 257 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“) z dôvodov hodných osobitného zreteľa na jej strane žalobkyne spočívajúcich v jej zlej finančnej situácii.

1.3. Súd prvej inštancie mal po vykonanom dokazovaní preukázané, že rozsudkom Okresného súdu V. č. k. 6C/17/2017-305 zo dňa 09.11.2017 bola žaloba žalobkyne po pripustení zmeny žaloby uznesením sp. zn. 6C/17/2017 zo dňa 11.10.2017, ktorou sa domáhala určenia neplatnosti zmluvy o úvere, neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti, alternatívne určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov, voči žalovaným I/. Všeobecná úverová banka, a.s., II/. Consumer Finance Holding, a.s. a III/. Aukčný Dom, s.r.o., zamietnutá.

1.3.1. Okresný súd tiež zistil, že žalovaný ako veriteľ zastúpený splnomocnencom (v tom čase spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s.) a žalobkyňa ako dlžníčka uzatvorili dňa 10.09.2013 zmluvu o poskytnutí úveru HypoPožička č. U1090892-1 (ďalej len "zmluva o úvere"), na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyňi úver vo výške 56.323,- Eur, z toho 55.000,- Eur na účet žalobkyne a 823,50 Eur na účet splnomocnenca za účelom úhrady jeho výdavkov a nákladov súvisiacich s poskytnutím úveru. Žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver splatiť v pravidelných 240 mesačných splátkach po 363,60 Eur, počnúc splátkou splatnou dňom 20.10.2013, končiac splátkou splatnou dňom 20.09.2033. Celková čiastka, ktorú bola žalobkyňa povinná splatiť bola vo výške 87.264,- Eur. Ročná percentuálna miera nákladov bola vo výške 4,84 % a jej priemerná hodnota 3,91 %. Na zabezpečenie záväzkov žalobkyne zo zmluvy o úvere, predmetnom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov v celkovej výške 56.323,50 Eur, bolo zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. Z 1090892-13 uzavretou v ten istý deň, t.j. 10.09.2013, zriadené záložné právo k nehnuteľnostiam vo výlučnom

vlastníctve žalobkyne, zapísaným na LV č. XXXX pre kat. úz. Y.. Žalobkyňa splátky úveru neplatila riadne a včas, naposledy splátku uhradila 15.07.2015. Na istinu úveru podľa stavu ku dňu 31.12.2015 uhradila 3.073,71 Eur a na úroky 4.561,89 Eur, spolu 7.635,60 Eur. Zostatok nesplatennej istiny predstavuje sumu 53.249,79 Eur. Žalovaný výzvou zo dňa 20.12.2015 vyzval žalobkyňu k predčasnému splateniu celkovej pohľadávky vo výške 54.764,39 Eur, ku ktorej je potrebné pripočítať poplatky a zmluvnú pokutu spolu vo výške 406,- Eur, v lehote do 30 kalendárnych dní odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru s upozornením, že márnym uplynutím stanovenej lehoty pristúpi okamžite k realizácii záložného práva v súlade s dojednaniami v záložnej zmluve č. Z1090892, keďže žalovaná nesplácala úver riadne a včas, v dôsledku čoho sa dostala do omeškania s úhradou záväzkov vyplývajúcich zo zmluvného vzťahu. Výzva, podľa fotokópie doručenky, bola žalovanej doručená dňa 28.12.2015. Porušenie dojednaného splátkového kalendára ani skutočnosť, že nebolo v jej finančných možnostiach uhradiť celý zostatok úveru, na úhradu ktorého ju vyzval žalovaný, žalobkyňa v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 6C/17/2017 nerozporovala. Žalovaný po predčasnom zosplatnení úveru pristúpil k výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby, ktorej dátum konania bol stanovený na 21.09.2017. Predmetom dražby boli nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve žalobkyne zapísané na LV č. XXXX pre kat. úz. a obec Y., okres V..

1.3.2. Žalobkyňa v konaní vedenom Okresným súdom V. pod sp. zn. 6C/17/2017 na pojednávaní dňa 09.11.2017 k okolnostiam použitia peňažných prostriedkov z úveru uviedla, že nepozná výšku nadobúdacích nákladov nehnuteľností v jej výlučnom vlastníctve, keďže tieto pôvodne patrili jej manželovi. Keď sa dostal do problémov, kúpila ich v exekučnej dražbe za 18.900,- Eur. Následne nehnuteľnosť prerábali a rekonštruovali, výšku investícií uviesť nevedela. Ak by však nehnuteľnosť dnes (t.j. 09.11.2017) predávala, požadovala by kúpnu cenu aspoň vo výške 215.000,- Eur. Nehnuteľnosť užíva ako rodinný dom, prevádzkujú tu espresso, časť bola v minulosti užívaná ako ubytovňa. Prostriedky z úveru použila na zariadenie domu, rekonštrukciu pivnice a opravy nevyhnutné v dôsledku zatekania vody pri väčších dažďoch. Na tieto opravy sa použila väčšia časť úveru, presnú sumu vyčíslť nevedela. Za zvyšok zariadili jednu kúpeľňu, kúpila sa sprcha a vaňa, skrine a zariadenie asi do 5 izieb a jednej kuchyne v časti, ktorú užívajú ako rodinný dom aj v ňom trvalo bývajú. Žalobkyňa na pojednávaní dňa 08.11.2018 na rozdiel od pojednávania v predchádzajúcej veci k okolnostiam použitia peňažných prostriedkov uviedla, že úver sa rozhodli s manželom brať, pretože mali finančné problémy ako podnikatelia. Mali nákladné autá na leasingy, boli v omeškani platieb a potrebovali autá zachrániť. Úver nečerpali na výstavbu nehnuteľností. K okolnostiam uzavretia úverovej zmluvy uviedla, že úver jej mal byť poskytnutý vo výške 55.000,- Eur. V čase podpisovania záložnej zmluvy si myslela, že pohľadávka žalovaného môže byť uspokojená do výšky 55.000,- Eur. Nemyslí si, že by pri uzatváraní úverovej zmluvy riešili nejaké poplatky za úver. Vedela, že je potrebné vrátiť sumu 55.000,- Eur. Úroky v tom čase neriešila, neriešila žiadne percentá, koľko musia vlastne banke vrátiť. Bolo to na starosti jej manžela, ktorý mal v podstate celé podnikanie na starosti. Ona zabezpečovala starostlivosť o domácnosť a syna. Ľutuje, že sa nezačala o finančnú situáciu zaujímať skôr. Poslednú platbu uhradila žalovanému asi v januári 2015. Nevedela uviesť aká suma bola na úhradu úveru a jeho príslušenstva zaplatená. Snažili sa to s manželom riešiť, a teda získať prácu, ale neoboznamovali banku s ich finančnou situáciou a finančnými problémami, s bankou nekomunikovali.

1.3.3. Z výpovede žalobkyne a z vykonaného dokazovania podľa okresného súdu vyplynulo, že žalobkyňa je vydatá, má jednu vyživovaciu povinnosť, aktuálne je zamestnaná a má aj ďalšie záväzky, tiež záväzky z podnikania, ktoré boli prihlásené do konkurzu, ktorý bol vyhlásený na jej majetok uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 3Odk/24/2018 zo dňa 15.01.2018. Konkurz bol uznaný za hlavné insolvenčné konanie. Za správcu bol ustanovený subjekt I.K.S. konkurzy a reštrukturalizácie, k.s., IČO: 50 263 633. Veritelia boli vyzvaní, aby si svoje pohľadávky prihlásili u správcu. Súd oddlžil dlžníka tak, že ho zbavil všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze a dlhov, ktoré sú vylúčené z uspokojenia. Vyhlásenie konkurzu bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 15/2018 dňa 22.01.2018 pod číslom zverejnenia K004395. Žalovaný ako veriteľ prihlásil do konkurzu svoju pohľadávku voči žalovanej, ktorú eviduje v celom rozsahu v účtovníctve, ako inú pohľadávku pozostávajúcu z istiny vo výške 53.623,79 Eur, úrokov vo výške 6.612,04 Eur a nákladov uplatnenia vo výške 2.486,58 Eur, v celkovej sume 62.722,41 Eur. Právny dôvod vzniku pohľadávky vyplýva zo zmluvy o poskytnutí úveru „HypoPôžička č. U 1090892-13 zo dňa 10.09.2013 - nezaplatenie dlžnej sumy. O zapísaní pohľadávky do zoznamu pohľadávok dlžníka v zmysle ustanovenia § 31 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov bolo žalovanému ako záložnému veriteľovi ustanoveným správcom vydané

potvrdenie. Splatenie záväzku dlžníka vyplývajúceho zo zmluvy o poskytnutí úveru je zabezpečené záložným právom prostredníctvom zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. Z 10908-92-13 zo dňa 10.09.2013, ktoré je ako prvé v poradí zapísané na LV č. XXXX pre katastrálne územie a obec Y., okres V.; predmetom zabezpečovacieho práva sú nehnuteľnosti zapísané na tomto liste vlastníctva. Zabezpečená suma je vo výške 56.323,50 Eur. Z dôvodu hrubého porušenia zmluvných podmienok veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť úveru, čím sa stal celý dlh splatným. Dlžník neuhradil dlh ani v dodatočne stanovenej lehote, veriteľ preto pristúpil k realizácii záložného práva formou dobrovoľnej dražby. V 1. kole dobrovoľnej dražby nedošlo k predaju predmetu zálohu, čím veriteľovi vznikli náklady vo výške 2.486,58 Eur, o čom predložil listinné dôkazy. Zo zoznamu veriteľov voči žalobkyni v súvislosti s oddlžovacím konkurzom vyplýva, že okrem žalovaného sú jej ďalšími veriteľmi N. W. Stredoslovenská energetika, a.s., UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., pobočka zahraničnej banky. Podľa vyjadrenia žalobkyne jej celkové záväzky voči uvedeným trom ďalším veriteľom predstavujú spolu 84.000,- Eur, z toho je 80.000,- Eur záväzok voči Q. E. a 4.000,- Eur voči pobočke zahraničnej banky. Záväzok voči Stredoslovenskej energetike, a.s. podľa vyjadrenia žalobkyne mal byť už uhradený.

1.4. Súd prvej inštancie po citácii § 137 a § 186 ods. 2 veta prvá, § 336 ods. 1, 4 Civilného sporového poriadku, § 52 ods. 1-4 Občianskeho zákonníka účinného k 10.09.2013, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka účinného od 01.06.2014, § 497 Obchodného zákonníka ako aj § 1 ods. 2, § 1 ods. 3 písm. c), § 2 písm. c), § 24 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom k 10.09.2013 (ďalej „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 151a, § 151b ods. 1, 2, § 151c ods. 1, 2, § 151d ods. 1, 3, § 151e ods. 2, § 151j ods. 1, § 151k ods. 1, § 151l ods. 1, 3, § 151mb ods. 1 Občianskeho zákonníka žalobu zamietol.

1.4.1. Okresný súd sa v súlade s § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku zaoberal existenciou naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení vzhľadom na formuláciu žalobného petitu, ktorý smeruje priamo k určeniu práva alebo právneho vzťahu a odstraňuje spornosť jedného z predpokladov pre výkon záložného práva dobrovoľnou dražbou nehnuteľnosti. Okresný súd uviedol, že po vykonaní dobrovoľnej dražby by z tohto dôvodu žalobkyňa mohla podať iba žalobu o určenie jej neplatnosti. Sťaženie následnej súdnej kontroly dobrovoľnej dražby by malo byť ešte predtým kompenzované dostatočnou preventívnou a priebežnou kontrolou dobrovoľnej dražby orgánom súdnej moci (PL ÚS 23/2014), najmä v situácii, keď sa žalovaný voči žalobkyni nedomáha svojho nároku žalobou o plnenie, ale výkonom záložného práva dobrovoľnou dražbou.

1.4.2. Súd prvej inštancie vo vzťahu k rozsudku Okresného súdu V. sp. zn. 6C/17/2017 uviedol, že žaloba žalobkyne v časti určenia, že zmluva o poskytnutí úveru a zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti sú neplatné bola právoplatne zamietnutá pre jej procesnú neprípustnosť bez toho, aby súd aj vecne posudzoval jej dôvodnosť. Pre posúdenie otázok neplatnosti úverovej zmluvy, neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva alebo posúdenie dôsledku bezúčelnosti a bezpoplatnosti úveru tak tento rozsudok netvoril prekážku veci rozhodnutej a nebránil vecnému preskúmaniu a posúdeniu týchto otázok v súdnom konaní ako otázok predbežných.

1.4.3. Ako predbežnú otázku okresný súd riešil platnosť úverovej zmluvy aj jej možné posúdenie ako bezúčelnej a bez poplatkov. Úverovú zmluvu považoval za bezúčelovú, pretože nebola viazaná na konkrétny účel napr. nadobudnutie, výstavbu či rekonštrukciu nehnuteľnosti. Konštatoval, že zmluva o úvere obsahovala všetky zákonné náležitosti úverovej zmluvy a nebol sporný jej spotrebiteľský charakter (žalobkyňa pri jej uzavieraní nekonala v rámci svojho zamestnania, povolania ani podnikania, žalovaný vystupoval v pozícii dodávateľa). Nejde však o zmluvu o spotrebiteľskom úvere vzhľadom na ustanovenie § 1 ods. 3 písm. c) zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože úver poskytnutý žalobkyni bol zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti s lehotou splatnosti dojednanou na 240 mesačných splátok, teda viac ako 10 rokov. Zmluva preto nemusí obsahovať náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedené v § 9 ods. 1 a 2 ani v spojení s § 24 zákona o spotrebiteľských úveroch (nejde o úver poskytovaný iným veriteľom spotrebiteľovi). Za iného veriteľa sa v zmysle § 2 písm. c) zákona o spotrebiteľských úveroch nepovažuje banka, ktorá je v prejednávanej spore zmluvnou stranou a veriteľom. Neexistuje preto žiaden legitímny dôvod obmedzovať žalovaného v rozsahu uspokojenia jeho pohľadávky iba výškou nezaplatennej istiny. Na základe platne uzavretej zmluvy o poskytnutí úveru „HypoPôžička“ č. U 10908792-13 je preto podľa okresného súdu námietka žalobkyne o bezúčelnosti a bezpoplatkovosti úveru zjavne nedôvodnou.

1.4.4. V súvislosti s argumentáciou žalobkyne o jej uvedení do omylu ohľadom skutočnej odplaty za úver, okrem obrany žalovaného o premlčaní práva dovoliť sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu vo všeobecnej trojročnej lehote, keď zmluvy boli uzatvorené v roku 2013 a žaloba podaná v roku 2018, okresný súd nad rámec uviedol, že omyl konajúcej osoby má za následok neplatnosť právneho úkonu podľa § 49a Občianskeho zákonníka (za predpokladu, že nešlo o omyl vyvolaný úmyselne, čo žalobkyňa ani netvrdila) len vtedy, ak ide o podstatný omyl a osoba, ktorej bol urobený právny úkon určený, tento omyl vyvolala alebo o ňom vedela (musela vedieť), ale druhú stranu na neho neupozornila. Konajúca osoba sa môže účinne dovoliť iba tzv. ospravedlniteľného omylu. Zo zmluvy o úvere vyplýva celková čiastka, ktorú sa žalovaná zaviazala v súvislosti s úverom zaplatiť, t. j. suma 87.264,- Eur. Nejde o ospravedlniteľný omyl žalobkyne, ktorá vypovedala, že v čase uzatvorenia zmluvy neriešila úroky, percentá či nejaké poplatky za úver ani to, koľko peňažných prostriedkov musí banke vrátiť. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že išlo len o jej nedbalosť spôsobenú tým, že sa spoliehala na svojho manžela, ktorý mal na starosti podnikanie a neoverovala si zmluvne dojednané skutočnosti, ktoré považovala pri uzavretí zmlúv za podstatné (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 26Cdo 1931/2013).

1.4.5. Námetka žalobkyne týkajúca sa nedoručenia zosplatnenia zabezpečenej pohľadávky a s tým súvisiaca otázka predčasnosti výkonu záložného práva bola vyvrátená najmä listinou označenou ako vyhlásenie splatnosti úveru zo dňa 20.12.2015, vrátane fotokópie doručenky o jej doručení do vlastných rúk žalobkyne, ale aj žalobnými tvrdeniami žalobkyne v konaní vedenom pred Okresným súdom V. sp. zn. 6C/17/2017.

1.4.6. V kontexte spotrebiteľského práva sa okresný súd zaoberal platnosťou zmluvy o zriadení záložného práva. Z jej obsahu vyplynulo, že zabezpečenou pohľadávkou je úverová zmluva č. I 1090892-13. Zmluva určuje hodnotu zabezpečenej pohľadávky 56.323,50 Eur, ktorá nebola spornou. Na vznik záložného práva nemôže mať zásadný vplyv skutočnosť, že úver bol fakticky poskytnutý sumou 55.500,- Eur zníženou o poplatok za poskytnutie úveru 823,50 Eur. Záložné právo vzniklo vkladom do katastra nehnuteľností. Pre vznik úveru ako konsenzuálneho záväzku stačí dohoda strán o podstatných častiach zmluvy (§ 497 Obchodného zákonníka) a nie je potrebné faktické poskytnutie peňažných prostriedkov, preto záložné právo vznikne podľa súdu prvej inštancie bez ohľadu na rozsah skutočne poskytnutých peňažných prostriedkov (na rozdiel od reálneho záväzku založeného zmluvou o pôžičke). Musí byť zrejmé, na aký úver sa záloh viaže. Aj keď žalobkyňa tvrdila, že v záložnej zmluve má byť uvedená iná nominálna hodnota úveru, za podstatné okresný súd označil, že medzi stranami sporu neboli žiadne pochybnosti o tom, na zabezpečenie akého úveru záloh slúži. Medzi žalobkyňou a žalovaným bola uzatvorená len jedna úverová zmluva (úver vyjadrený v nominálnej hodnote sumou 56.323,50 Eur), takže o určitosti dojednania ohľadom toho, k akému úveru sa záložné právo v tejto konkrétnej veci viaže nemožno mať žiadne pochybnosti (ÚS ČR sp. zn. II. ÚS ČR 1148/2007).

1.4.7. Okresný súd zdôraznil, že výkon záložného práva formou dobrovoľnej dražby je v súčasnej právnej úprave zákonom predvídaný prostriedok na zabezpečenie pohľadávky veriteľa upravený v § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka. Táto právna úprava nie je v rozpore s právom Európskej únie, čo konštatoval Súdny dvor EÚ v rozsudku zo dňa 10.09.2014 vo veci C 34/13 I. Y/SMART Capital, a.s.

1.4.8. V súvislosti s vyhláseným konkurzom na majetok žalobkyne, uznaným za hlavné insolvenčné konania (osobný bankrot) súd prvej inštancie uviedol, že oddĺžením je v zmysle §-u 166c ods. 1 písm. c) zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene niektorých zákonov nedotknutá zabezpečená pohľadávka v rozsahu, v ktorom je krytá hodnotou predmetu zabezpečovacieho práva (ustanovenie § 166b ods. 1 písm. a) a b) tým nie je dotknuté). V zmysle §-u 166d ods. 1, 3 zák. č. 7/2005 Z. z. nepostihnuteľnou hodnotou obydlia dlžníka je časť hodnoty jednej obývatelnej veci s príslušenstvom vrátane prípadného zastavaného a príľahlého pozemku, ktorú dlžník označil v zozname majetku za svoje obydlie. Súčasne však platí, že ak je obydlie dlžníka zaťažené zabezpečovacím právom, zabezpečovacie právo má prednosť pred nepostihnuteľnou hodnotou obydlia dlžníka.

1.4.9. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s ustanovením § 257 Civilného sporového poriadku. Žalovaný mal vo veci plný úspech, preto mu vznikol nárok na plnú náhradu trov konania. Súd prvej inštancie však na strane v konaní neúspešnej žalobkyne videl dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Za tieto dôvody označil aktuálne nepriaznivé majetkové pomery žalobkyne, pre ktoré bol na jej majetok vyhlásený konkurz, uznaný za hlavné insolvenčné konanie.

2. Proti I. a III. výroku rozsudku okresného súdu podala v zákonnej lehote prostredníctvom svojej právnej zástupkyne žalobkyňa odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. d), f), h) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“) s návrhom, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil, žalobe vyhovel a uložil žalovanému povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania. Žalobkyňa (ďalej aj „odvolateľka“) uviedla, že rozsudok v napadnutej časti považuje za neodôvodnený.

2.1. Odvolateľka v dôvodoch odvolania uviedla, že účastník zmluvného vzťahu nesúci status spotrebiteľa vystupuje v pozícii neskúsenej osoby, ktorá pre svoju vlastnú, užívateľskú potrebu uzatvorila s inou osobou zmluvu na dodanie tovaru alebo poskytnutie služby. Pojem spotrebiteľ z pohľadu práva Európskej únie a slovenského spotrebiteľského práva nie je možné vykladať jednoznačne, ale vo vzájomných súvislostiach s celým právnym poriadkom. Európska únia zastáva názor, že spotrebiteľom môže byť výlučne fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci svojej podnikateľskej, obchodnej alebo profesijnej činnosti; poukázala na výklad smernice Rady č. 93/13/EHS v rozsudkoch Súdneho dvora EÚ C-541/99 v spojení s C-542/99. Zdôraznila, že v zmluvnom vzťahu so žalovaným vystupovala výlučne ako fyzická osoba - nepodnikateľ; na podporu tohto tvrdenia zopakovala argumentáciu uvedenú v žalobe vrátane toho, že prostriedky z úveru boli použité na zabezpečenie nákladov spojených s bývaním žalobkyne a jej rodiny. Smernica Rady č. 93/13/EHS ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväžiť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstojí ako celok. Zotrvala na tom, že uzatvorená úverová zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere.

2.2. V zmluve o zriadení záložného práva sa určí pohľadávka, ktorá sa záložným právom zabezpečuje a záloh. V zmluve o zriadení záložného práva je podľa odvolateľky nesprávne uvedená suma zabezpečovanej pohľadávky a nepravdivý údaj, že malo dôjsť k poskytnutiu úveru vo výške 56.323,50 Eur. Takáto suma úveru žalobkyňi nikdy nebola poskytnutá. Spôsob určenia odplaty pre Consumer Finance Holding, a.s. považuje žalobkyňa za obchádzanie zákona ohľadom stanovenia prípustnej výšky odplaty za spotrebiteľský úver a obdobne vníma aj jej nezahrnutie do základných ukazovateľov úveru v podobe nákladov na úver a stanovenia RPMN. Žalobkyňa ako dlžník a žalovaný ako veriteľ uzatvorili dňa 10.09.2013 zmluvu o poskytnutí úveru vo výške 56.323,- Eur, z ktorého malo byť prevedené na účet žalobkyne 55.000,- Eur a 823,50 Eur na účet splnomocnenca veriteľa. Suma 823,50 Eur je teda poplatkom za poskytnutie úveru, ktorý považuje žalobkyňa za neprimeraný. V zmluve uvedená RPMN 4,84 % nezahŕňa poplatok za poskytnutie úveru uhradený v deň podpisu zmluvy v prospech splnomocnenca veriteľa. Zmluva potom podľa žalobkyne obsahuje nepravdivé údaje, ktoré boli v procese jej rozhodovania spôsobilé viesť ju do omylu ohľadom skutočnej odplaty za úver.

2.3. Uviedla, že neboli splnené zákonné podmienky na zosplatnenie spotrebiteľského úveru z dôvodu jeho nedoručenia do jej dispozície.

2.4. Odvolateľka v závere odvolania všeobecne uviedla, že nesúhlasí s názorom súdu prvej inštancie s ohľadom na prezentáciu platnosti samotnej záložnej zmluvy.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu zdôraznil, že písomné vyhotovenie rozsudku je ako celok zreteľné, jasné, zrozumiteľné a prehľadne štruktúrované, obsahuje náležitosti v zmysle § 220 ods. 2 C.s.p.. S ohľadom na znenie odvolania žalobkyne je možné uviesť, že pramení jedine v jeho neochote akceptovať právny názor konajúceho súdu prvej inštancie. Žalobkyňa v odvolaní len opakuje svoj pohľad na vec. Jej odvolanie obsahuje argumenty, s ktorými sa súd prvej inštancie bezo zvyšku a presvedčivo vysporiadal. Žalobkyňa sa opäť uchýľuje k rozporným tvrdeniam, pokiaľ ide o skutočný ňou zamýšľaný účel úveru a nepravdivo opakuje, že jej nebolo doručené tzv. zosplatnenie úveru, hoci presný opak tvrdila v konaní vedenom pred okresným súdom pod sp. zn. 6C/17/2017. Žalobu označil za pokus žalobkyne vyviazať sa z dlžníckych povinností na úkor žalovaného; citoval časť z odlišného stanoviska sudcu Rudolfa Tkáčika k rozhodnutiu senátu ÚS SR sp. zn. III. ÚS 572/2017 zo dňa 20.09.2017. Navrhol potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie odvolacím súdom uplatniac si náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného (tzv. odvolacia replika) uviedla, že sa súd prvej inštancie z pohľadu obligatórnych zákonných náležitostí nedostatočne vysporiadal s platnosťou zmluvy o zriadení záložného práva z 10.09.2013, ktorá obchádza ustanovenia zákona a prieči sa dobrým mravom. Z úverovej zmluvy vyplýva výška istiny 55.500,- Eur, ktorá bola reálne žalobkyňi poskytnutá. Záložná zmluva neuvádza najvyššiu hodnotu istiny, do ktorej možno zabezpečenú pohľadávku zabezpečiť a

nevychádza z obsahu primárneho záväzku v časti 2.2. zmluvy o poskytnutí úveru. Zohľadnenie poplatku 823,50 Eur v rámci istiny malo vplyv aj na úročenie zmluvy. Záložná zmluva ustanovuje najvyššiu hodnotu istiny, do ktorej sa zabezpečená pohľadávka zabezpečuje, ktorá znie nielen na istinu, ale aj na poplatok, ktorý si žalovaný do istiny zahrnul, t. j. neobsahuje pravdivú výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, ich splatnosť, výšku úrokov ani výšku úrokov z omeškania, čo je vážnou vadou, ktorou trpí akcesorický právny úkon. Vzhľadom na to, že záložným právom možno zabezpečiť aj pohľadávku, ktorá vznikne v budúcnosti (§ 151c ods. 2 Občianskeho zákonníka), ktorej hodnotu nemožno v čase uzavretia zmluvy presne určiť, je potrebné v záložnej zmluve určiť najvyššiu hodnotu istiny, do ktorej sa pohľadávka zabezpečuje (§ 151b ods. 3 Občianskeho zákonníka). Odvolateľka citovala z komentára k Občianskemu zákonníka autora JUDr. Fekete, rok 2011 a uviedla, že ak by okresný súd zdieľal relevantný názor žalobkyne ohľadom neplatnosti záložnej zmluvy, nedošlo by k situácii, že by sa s otázkou hodnotenia uzatvorenej úverovej zmluvy nevysporiadal v línii tejto zmluvy ako zmluvy spotrebiteľskej v zmysle právnej úpravy zákona o spotrebiteľských úveroch. Uzatvorená záložná zmluva je neplatná a úver potom nespĺňa žiadnu z náležitostí uvedených v § 1 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch v čase jej uzatvorenia, teda nebol platne zabezpečený záložným právom. V závere citovala § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

5. Žalovaný v odvolacej duplike zotrval na dovtedajších vyjadreniach. Zopakoval, že jeho zabezpečovaná pohľadávka je v záložnej zmluve jasne, určito a zreteľne identifikovaná v súlade so zákonom. Žalobkyňa podpisom záložnej zmluvy súhlasila s týmto dvojstranným právnym úkonom. Najvyšší súd SR sa v rozhodnutí sp. zn. MOBdo 2/2008 zo dňa 07.05.2009 zaoberal údajmi, ktoré majú byť uvádzané v záložných zmluvách z hľadiska ich určitosti; obvyklým určením pohľadávky zabezpečenej záložným právom je jej vyčíslenie - suma. Okrem toho uviedol, že: „Požiadavka identifikácie budúcej pohľadávky je splnená, ak je identifikovaná osobou veriteľa, osobou dlžníka a určitým druhovým vymedzením, napr. plnenie z úverovej zmluvy“.

6. Odvolací súd po zistení, že odvolanie podala včas strana sporu proti rozsudku, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach odvolania žalobkyne (§ 380 ods. 1 C.s.p.) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Odvolací súd sa v zásade stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku (§ XXX ods. 2 C.s.p.), so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie prejednávanej veci a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 C.s.p.. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, súd prvej inštancie ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a náležite vyhodnotil. Argumentácia okresného súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné. Rozhodnutie okresného súdu je logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené aj závery, ku ktorým na ich základe okresný súd dospel sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Žalobkyňa v odvolaní neuvádza relevantné skutočnosti, ktoré by neboli zistené a vyhodnotené v konaní pred súdom prvej inštancie. Na zdôraznenie správnosti rozsudku okresného súdu a vzhľadom na potrebu vysporiadať sa s tvrdeniami žalobkyne v odvolaní odvolací súd dopĺňa ďalšie dôvody.

7. Inou vadou konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) C.s.p.) je procesná vada, ktorá nie je subsumovateľná pod ostatné odvolacie dôvody, pokiaľ mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (napr. pochybenia pri vykonávaní dôkazov, porušenie povinnosti viazanosti súdu iným rozhodnutím). Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, nie zmätočnosť súdneho rozhodnutia.

7.1 Odvolacie námietky týkajúce sa väd v skutkových zisteniach súdu prvej inštancie sa môžu prejavíť v nesprávnom hodnotení dôkazov, ktoré vyústilo do nesprávnych skutkových zistení (§ 365 ods. 1 písm. f) C.s.p.).

7.2 Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26. februára 2010). Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne

spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (citované z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 4/2009).

8. Postavenie žalobkyne ako spotrebiteľky v zmluvnom vzťahu so žalovaným založenom zmluvou o poskytnutí úveru „HypoPôžička“ č. U1090892-1 a na ňu nadväzujúcou zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. Z1090892-13, obidvoch uzatvorených dňa 10.09.2013, sporné nebolo. Odvolací súd však považuje za potrebné zdôrazniť, že zmluva o poskytnutí úveru „HypoPôžička“ č. U1090892-1 je síce zmluvou spotrebiteľskou, preto sa spravuje okrem ustanovení Obchodného zákonníka aj ustanoveniami občianskeho práva o ochrane spotrebiteľa, nejde však o zmluvu o spotrebiteľskom úvere poživajúcu ochranu podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Už súd prvej inštancie (v bode č.44 odôvodnenia rozsudku napadnutého odvolaním) vysvetlil, že spotrebiteľským úverom v zmysle § 1 ods. 3 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy (teda 10.09.2013) nie je úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého lehota splatnosti je viac ako 10 rokov. Žalobkyňa sa poskytnutý úver zaviazala splácať v 240 mesačných splátkach splatných od 20.10.2013 do 20.09.2033, teda lehota splatnosti úveru bola dlhšia ako 10 rokov (konkrétne 20 rokov) a ide o úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti. Zmluva o úvere preto nemusí obsahovať náležitosti určené v § 9 ods. 1 a 2 uvedenej právnej úpravy, a to ani v spojení s jej § 24, podľa ktorého sa ustanovenie § 9 ods. 1, 2 vzťahuje na iných veriteľov a na zmluvy o úvere alebo pôžičke, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom, a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom. Zákon o spotrebiteľských úveroch totiž definuje v § 2 písm. c) aj iného veriteľa, ktorým je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá v rámci svojho podnikania ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré spĺňajú aspoň jednu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. c), f) a l), pričom tieto úvery alebo pôžičky nespĺňajú žiadnu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. a), b), d), e), g) až k) a m) až r); za iného veriteľa sa nepovažuje banka, pobočka zahraničnej banky a finančná inštitúcia podľa osobitného predpisu, ktorá má povolenie na činnosť udelené Národnou bankou Slovenska. Z tejto definície iného veriteľa vyplýva, že žalovaný bol bankou, preto nemohol byť v postavení iného veriteľa.

9. Ďalšia argumentácia odvolateľky v odvolaní sa týkala určenia pohľadávky zabezpečenej záložným právom. Žalobkyňa poprela poskytnutie úveru vo výške 56.323,50 Eur uvedenej v zmluve o zriadení záložného práva ako výška zabezpečovanej pohľadávky, pretože v skutočnosti na jej účet bolo prevedených 55.000,- Eur (správne má byť uvedené 55.500,- Eur) a 823,50 Eur bolo poukázaných na účet splnomocnenca veriteľa. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie prezentovanými v bode 48. odôvodnenia jeho rozsudku o tom, že úver (podstatné náležitosti úverovej zmluvy sa spravujú § 497 Obchodného zákonníka) je konsenzuálnym záväzkom a pre jeho vznik stačí dohoda strán o podstatných častiach zmluvy bez faktického poskytnutia peňažných prostriedkov. Záložné právo potom vznikne, na rozdiel od zmluvy o pôžičke ako reálneho záväzku, bez ohľadu na rozsah skutočne poskytnutých peňažných prostriedkov. Musí byť však zrejmé, na ktorý úver sa záloh viaže. Bez ohľadu na to, že v záložnej zmluve mala byť podľa tvrdenia žalobkyne uvedená iná nominálna hodnota úveru, než aký jej bol skutočne poskytnutý, okresný súd označil za podstatné, že medzi stranami sporu neboli pochybnosti o tom, na zabezpečenie ktorého úveru záloh slúži, najmä ak medzi žalobkyňou a žalovaným existoval iba jeden úverový vzťah. Odvolací súd sa s touto argumentáciou súdu prvej inštancie v celom rozsahu stotožňuje. Zdôrazňuje, doplňujúc argumentáciu súdu prvej inštancie, že už v zmluve o poskytnutí úveru „HypoPôžička“ č. U1090892-1 (č. l. 79 p. v. súdneho spisu) sa zmluvné strany dohodli na celkovej výške úveru - istiny úveru 56.323,50 Eur aj na tom, že jeho časť A vo výške 55.500,- Eur bude prevedená na osobný účet žalobkyne a čiastka B vo výške 823,50 Eur na účet Consumer Finance holding, a. s. za účelom úhrady výdavkov súvisiacich s poskytnutím úveru vynaložených na tento účel. Z tohto dojednaní je zrejmé, že žalobkyňa akceptovala prejav vôle žalovaného poskytnúť úverové finančné prostriedky žalobkyňi ako dlžníčke, pričom došlo k ich výplate na dve rozdielne platobné miesta (žalobkyňa mohla akceptovať aj iný spôsob vyplatenia úveru napr. jednej jeho časti na jej účet a druhej časti na účet niektorej z jej blízkych osôb). Takéto zmluvné dojednanie je potrebné odlišovať od iných typov spotrebiteľských zmlúv, v ktorých sa nachádza zmluvné dojednanie o výplate úveru v plnej výške dlžníkovi na jeho účet, pričom v skutočnosti sú dlžníkovi na (jeden) účet vyplatené finančné prostriedky v nižšej výške, po kompenzácii poplatkov spojených s poskytnutím úveru veriteľom. V prejednávanej spore možno uzavrieť, že napriek konsenzualite úverového právneho vzťahu boli žalobkyňi finančné prostriedky z úveru reálne vyplatené v dohodnutej výške, avšak na dve platobné miesta, a to s jej súhlasom žalobkyne.

9.1. Odvolací súd sa stotožňuje aj s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie (v bode 45. jeho rozhodnutia, ktoré odvolací súd uvádza v bode 1.4.4. tohto rozsudku) k argumentácii žalobkyne týkajúcej sa jej uvedenia do omylu ohľadom skutočnej odplaty za úver v procese jej rozhodovania.

10. K opakovanému tvrdeniu žalobkyne aj v pozícii odvolateľky, že neboli splnené zákonné podmienky na zosplatnenie úveru odvolací súd iba stručne udáva, že toto tvrdenie samotná odvolateľka vyvrátila už svojou výpoveďou v konaní vedenom pred Okresným súdom V. pod sp. zn. 6C/17/2017, v ktorom nepoprela, že banka jej zaslala oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, keď porušila dojednaný splátkový kalendár. Navyše vyhlásenie splatnosti úveru zo dňa 20.12.2015 bolo podľa fotokópie doručeny do vlastných rúk žalobkyňi riadne doručené dňa 28.12.2015.

11. Tvrdenie odvolateľky, že nesúhlasí s názorom súdu prvej inštancie s ohľadom na prezentáciu platnosti samotnej záložnej zmluvy neobsahuje uvedenie odvolacích dôvodov, ktorými je odvolací súd viazaný, preto sa ďalej odvolaním žalobkyne v tomto rozsahu nezaoberal.

12. Iné odvolacie dôvody, ktorými je odvolací súd viazaný, odvolateľka netvrdila, hoci odvolaním napadla nielen I. výrok, ale aj III. výrok rozsudku okresného súdu. Odvolací súd preto rozsudok okresného súdu potvrdil aj vo výroku, ktorým zrušil neodkladné opatrenie nariadené rozsudkom Okresného súdu V. č. k. 6C/17/2017-305 zo dňa 09.11.2017 (III. výrok), keďže odvolateľka neuviedla ani jeden dôvod jeho skutkovej alebo právnej nesprávnosti.

13. Výrok o trovách konania je závislým výrokom (§ 379 písm. a) C.s.p.) od výroku vo veci samej, odvolací súd ho preto podrobil odvolaciemu prieskumu a po zistení jeho vecnej správnosti aj súladu s právnou úpravou ho potvrdil (§ XXX ods. 1, 2 C.s.p.).

14. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania odvolací súd prihliadol na to, že v odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný žalovaný, ktorému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyňi. Aj odvolací súd však aplikoval ustanovenie § 257 C.s.p., podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Dôvody hodné osobitného zreteľa videl odvolací súd nielen v majetkových pomeroch žalobkyne, preukázaných samotnou skutočnosťou, že bol na ňu vyhlásený konkurz, ale aj v okolnostiach prípadu. Odvolací súd nemohol prehliadnuť, že žalobkyňa podala tento typ žaloby, aby splnila povinnosť uloženú okresným súdom v konaní sp. zn. 6C/17/2017 pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení. Napokon odvolací súd zvažoval, že nepriznanie náhrady trov odvolacieho konania sa v majetkovej sfére žalovaného (veľká úspešne podnikajúca právnická osoba) neprejaví vzhľadom na ich výšku tak nepriaznivo, ako by sa prejavilo v majetkovej sfére žalobkyne (fyzická osoba s finančnými problémami, ktorá má jednu vyživovaciu povinnosť).

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta posledná C.s.p.).
Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta posledná C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).